

Teresa Lancholc

"Religia Kochanowskiego a polska kultura renesansowa", Wiktor Weintraub, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 247

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) WAŚKIEWICZ Andrzej K.: "Płynnymi dłońmi rozsnuwam twą nagość..." (O erotyce awangardy krakowskiej). "Teksty" 1974 nr 1 s. 112-127.

Studium wskazuje na erotykę jako tę sferę tematyczną, w której ujawniły się podstawowe sprzeczności i niedostatki programu "Zwrotnicy". Erotyka nie dawała się bowiem włączyć w racjonalistyczną wizję cywilizacyjną, proponowaną przez awangardę, toteż sfunkcjonalizowanie jej stało się celem, do którego zmierzały indywidualne wysiłki poetyckie Peipera (miłość w funkcji instrumentalnej lub społecznionej, tj. małżeńskiej), Brzękowskiego (psychoanalityczna interpretacja erotyki), Przybosia (utożsamienie aktu seksualnego z miłosnym lub poznawczym), co doprowadziło do przewyżnienia jednowymiarowości wczesnego programu.

BP/53/79

Z.J.

(II) WEINTRAUB Wiktor: Religia Kochanowskiego a polska kultura renesansowa. "Pamiętnik Literacki" 1974 z. 1 s. 3-22.

Autor analizuje oryginalność postawy religijnej Kochanowskiego - odległej od stanowiska katolików i protestantów, zracjonalizowanej i pozawyznaniowej. Heterodoksja poety nie umniejszała wszakże sławy, jaką cieszył się u współczesnych. Spowodowane to było z jednej strony faktem, że Kochanowski mówiąc o sprawach wiary posługiwał się dwuznaczną ironią, z drugiej zaś tym, że w Polsce panowała wówczas tolerancja oraz wysoka kultura literacka, uznająca autonomię poezji. Dopiero w XVII w. zaczęto dyskutować na temat postawy religijnej Kochanowskiego.

BP/53/80

T.L.